

Examenul de bacalaureat național 2015

Proba E. d)

Proba scrisă la FIZICĂ

Filiera teoretică – profilul real, Filiera vocațională – profilul militar

- Sunt obligatorii toate subiectele din două arii tematice dintre cele patru prevăzute de programă, adică: A. MECANICĂ, B. ELEMENTE DE TERMODINAMICĂ, C. PRODUCEREA ȘI UTILIZAREA CURENTULUI CONTINUU, D. OPTICĂ
- Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

B. ELEMENTE DE TERMODINAMICĂ

Varianta 9

Se consideră: numărul lui Avogadro $N_A = 6,02 \cdot 10^{23} \text{ mol}^{-1}$, constanta gazelor ideale $R = 8,31 \text{ J} \cdot \text{mol}^{-1} \cdot \text{K}^{-1}$.

Între parametrii de stare ai gazului ideal într-o stare dată există relația: $p \cdot V = \nu RT$.

I. Pentru itemii 1-5 scrieți pe foaia de răspuns litera corespunzătoare răspunsului corect. (15 puncte)

1. Concentrația moleculelor unui gaz considerat ideal (numărul de molecule din unitatea de volum):

a. crește prin încălzirea gazului la presiune constantă

b. scade prin comprimare la temperatură constantă

c. scade prin destindere adiabatică

d. crește printr-o încălzire la volum constant.

(3p)

2. Relația dintre căldura molară C_μ și căldura specifică c a unui gaz cu masa m și masa molară μ este:

a. $C_\mu = c \cdot \mu$

b. $C_\mu = c \cdot m$

c. $c = C_\mu \cdot \mu$

d. $c = C_\mu \cdot m$

(3p)

3. Simbolurile mărimilor fizice fiind cele utilizate în manualele de fizică, unitatea de măsură în S.I a mărimii

fizice definită prin raportul $\frac{p\mu}{RT}$ este:

a. $\text{kg} \cdot \text{mol}^{-1}$

b. $\text{kg} \cdot \text{m}^3$

c. $\text{kg} \cdot \text{m}^{-3}$

d. $\text{kg} \cdot \text{mol}$

(3p)

4. O cantitate $\nu = 0,12 \text{ mol}$ ($\equiv \frac{1}{8,31} \text{ mol}$) de oxigen ($C_V = 2,5R$) se află la temperatura $T_1 = 300 \text{ K}$. Gazul

suferă o destindere izobară în urma căreia volumul a crescut de 2 ori. Energia internă a gazului în starea finală este aproximativ egală cu:

a. 250 J

b. 550 J

c. 750 J

d. 1500 J

(3p)

5. În trei butelii identice, etanșe, a căror dilatare termică este neglijabilă, se găsesc cantități diferite din același tip de gaz considerat ideal. Încălzind gazele, se obțin variațiile presiunilor celor trei gaze reprezentate în coordonate $p-T$ în figura alăturată. Între masele celor trei gaze există relația:

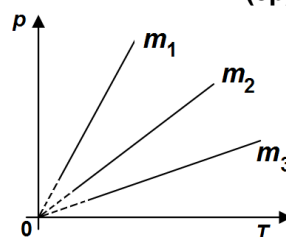
a. $m_1 < m_2 < m_3$

b. $m_1 > m_2 > m_3$

c. $m_1 > m_3 > m_2$

d. $m_1 < m_3 < m_2$

(3p)

II. Rezolvați următoarea problemă:

(15 puncte)

Un recipient de volum 74,79 L, închis etanș cu o supapă, conține 90 g de gaz. Presiunea și temperatura gazului din interior sunt aceleași cu cele ale aerului exterior și au valorile $p = 10^5 \text{ Pa}$, respectiv $t = 27^\circ \text{C}$. Supapa se deschide atunci când diferența dintre presiunea gazului din interior și presiunea aerului exterior depășește valoarea $\Delta p = 3 \cdot 10^4 \text{ Pa}$. Calculați:

a. masa molară a gazului din recipient;

b. densitatea inițială a gazului din recipient;

c. temperatura maximă T' până la care poate fi încălzit gazul din recipient astfel încât supapa să rămână închisă;

d. masa de gaz care ar trebui eliminată din recipient, pentru ca presiunea să rămână $p = 10^5 \text{ Pa}$, atunci când temperatura gazului devine $T'' = 540 \text{ K}$.

III. Rezolvați următoarea problemă:

(15 puncte)

O cantitate $\nu = 1,5 \text{ mol}$ de gaz ideal monoatomic ($C_V = 1,5R$), aflat inițial în starea 1 la temperatura $t_1 = 47^\circ \text{C}$, evoluează după un proces termodinamic ciclic $1 \rightarrow 2 \rightarrow 3 \rightarrow 1$ reprezentat în coordonate $p-V$ în figura alăturată. Se știe că presiunea în starea 2 este $p_2 = 2p_1$. Calculați:

a. temperatura gazului în starea 3;

b. lucrul mecanic total schimbat de gaz cu mediul exterior în decursul procesului ciclic;

c. căldura schimbată de gaz pe transformarea $3 \rightarrow 1$;

d. randamentul unui ciclu Carnot care ar funcționa între temperaturile extreme atinse în procesul $1 \rightarrow 2 \rightarrow 3 \rightarrow 1$.

